



Pressmeddelande från Göteborgs universitet 2011-10-26

## Gammal vet bäst? Yngre och äldres politiska kunskaper och åsikter

**Förbud mot slöjor, stöd till glesbygden och höjda skatter framför minskad service är frågor som äldre svenskar är väsentligt mer positiva till än yngre. Generellt följer dock politiska sakfrågor inga tydliga ålderslinjer, samtidigt glider svenskarna långsamt lite mer åt höger ju äldre de blir. Det visar en jämförande analys av äldres och yngres politiska åsikter och kunskaper som genomförts av SOM-institutet vid Göteborgs universitet.**

– Det finns visst fog för att Churchill hade rätt när han konstaterade att om man inte är till vänster när man är ung har man inget hjärta, och är man inte till höger när man blir äldre har man ingen hjärna. Men det gäller främst när vi studerar stödet för politiska partier. När det gäller konkreta sakfrågor är sambandet inte särskilt stort, säger Henrik Ekengren Oscarsson, professor i statsvetenskap vid Göteborgs universitet.

Henrik Ekengren Oscarsson har i en jämförande analys studerat skillnader och likheter mellan äldre och yngre svenskers politiska åsikter, kunskaper och värderingar. Analysen utgår från de årliga val- och SOM-undersökningarna som genomförts med ett representativt urval av svenska befolkningen sedan 1956 respektive 1986. Slutsatsen är att äldre har bättre kunskap i politiska frågor och samtidigt som det sker en svag ideologisk högerförskjutning vart efter människor blir äldre.

Av 57 undersökta sakfrågor finns tydliga ålderssamband i ett tiotal fall. Störst ålderskillnader är det i frågor som rör förbud mot slöjor på allmän plats, stöd till glesbygden, höjd skatt hellre än minskad service och ett återinförande av den allmänna värnplikten där äldre är väsentligt mycket mer positiva än yngre. Yngre är å sin sida mer positivt inställda till att låta privata företag svara för äldreomsorgen, att öka satsningar på friskolor, sänkt alkoholskatt och avkriminalisering av fildelning.

När det gäller synen på grundläggande mänskliga värden är de små skillnader mellan äldre och yngre och mönstren är också mycket likartade i samtliga generationer. Medan unga i större utsträckning värderar "självförverkligande", "ett liv fullt av njutning" och "lycka" tenderar äldre att värdesätta "hälsa", "en värld i fred" och "landets säkerhet".

– Forskningen om grundläggande värderingar har lärt oss att värderingsmönstren är mycket likartade i alla generationer och värderingsskillnader mellan yngre och äldre är stabila över tid. Sammantaget är de systematiska värderingsförskjutningar som ägt rum under perioden 1986-2008 mycket få, mycket små och mycket långsamma, säger Henrik Ekengren Oscarsson.

### För mer information:

Henrik Ekengren Oscarsson, professor, statsvetenskapliga institutionen, telefon: 031-786 4095, 0708-899 343, e-post: [henrik.oscarsson@gu.se](mailto:henrik.oscarsson@gu.se), blogg: [www.henrikoscarsson.com](http://www.henrikoscarsson.com)

Henrik Axlid  
Pressekreterare  
Göteborgs universitet  
telefon: 031-7862021, 0734-042021  
e-post: [henrik.axlid@gu.se](mailto:henrik.axlid@gu.se)

*Göteborgs universitet är ett av de stora i Europa med 39 000 studenter och 5 700 anställda. Verksamheten bedrivs av åtta fakulteter, till allra största del i centrala Göteborg. Utbildning och forskning har stor bredd och hög kvalitet – det vittnar sökandetryck och nobelpris om. [www.gu.se](http://www.gu.se).*